

In memoriam Gijs van den Heuvel

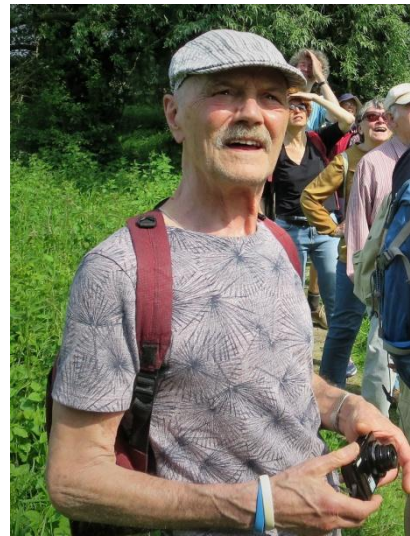
We wisten dat het zou gebeuren. Begin maart 2023 kwam aan het licht dat Gijs van den Heuvel leed aan een hersentumor. Korte tijd later werd duidelijk dat de kwaal ongeneeslijk was en dat Gijs niet al te lang meer te leven had. Dan kun je bij de pakken gaan neerzitten, maar dan moet je niet Gijs van den Heuvel heten.

Genoten van het leven

Nuchter als hij was besloot hij onder het motto 'het is niet anders' samen met zijn partner Tineke nog zoveel mogelijk van het leven te genieten. Dat hebben ze volop gedaan.

Ze hebben fiets- en wandeltochten gemaakt, musea en andere bezienswaardigheden bezocht, mensen opgezocht en genoten van de natuur rondom Arnhem. Alsof er niets aan de hand was. Meer dan anderhalf jaar heeft Gijs bij volle bewustzijn en zonder pijn genoten van het leven. Eind mei 2023 hebben we Gijs een wandeling in natuurgebied Meinerswijk aangeboden, samen met vrienden en familie onder leiding van een deskundige gids. De prachtige wandeling werd afgesloten met gezamenlijk pannenkoeken eten op het terras van de Steenen Camer. Gijs genoot met volle teugen.

Pas de laatste weken gaf Gijs aan dat zijn gezondheid nu toch wel langzaam achteruit 'kachelde'. Vorige week ging het snel. Dinsdag 1 oktober werd Gijs opgenomen in het hospice van Regina Pacis waar hij op vrijdag 4 oktober in het bijzijn van zijn naaste familie vredig is overleden. Met zijn eigen besluit tot euthanasie heeft Gijs zichzelf een lijdensweg bespaard. Gijs is 75 jaar oud geworden.

Opbouwwerker

Ik heb Gijs rond de eeuwwisseling leren kennen als opbouwwerker in de wijk Sint Marten-Sonsbeekkwartier-Zuid. Met hart en ziel heeft hij zich gedurende ruim 12 jaar ingezet om de wijkbewoners die minder sociaal vaardig zijn, te ondersteunen. Hij was een verbindende schakel tussen de zeer diverse wijkbewoners, hun organisaties en de gemeente. Heel wat uren hebben wij samen doorgebracht in het wijkplatform waarin Gijs een ondersteunende rol vervulde. Gijs werkte vaak langer dan de uren die op zijn salarisstrookje stonden vermeld. Een van de klussen die Gijs grotendeels buiten zijn werktijd deed was de coördinatie van de oudpapierinzameling in de wijk. Wars van bureaucratie stond hij liever tussen de mensen in dan dat hij achter zijn bureau zat. Menig wijkbewoner vond bij Gijs een luisterend oor. Eén van de wijkbewoners die wel ongegeneerd vaak een beroep op Gijs' luisterend oor deed, was Dirk Zeldenrust. Urenlang bestookte hij Gijs met grote wereldproblemen als de klimaatopwarming maar ook met allerlei wijkzaken. Gijs had er vaak moeite mee hem van het lijf te houden c.q. hem tijdig zijn kantoor uit te werken.

Duurzaamheidsdag

Het was dezelfde Dirk Zeldenrust die begin deze eeuw ook lid was van het wijkplatform. In die rol drong hij tijdens menige vergadering aan op het organiseren van een duurzaamheidsdag in de wijk. De aanwezigen knikten beleefd of wuifden het weg, want wie

moest dat dan organiseren. Te langen leste hebben Gijs en ik zijn 'gedram' weten om te zetten in de oprichting van een werkgroep van vijf mensen. Natuurlijk zaten Gijs, Dirk en ik in die werkgroep. Uiteindelijk heeft deze werkgroep een Duurzaamheidsdag van de grond weten te krijgen op 1 oktober 2005, een evenement dat onder het motto 'Kom op voor een duurzame wijk' het wijkniveau verre oversteeg.

Er werden weddenschappen gesloten tussen de wijk en de drie basisscholen enerzijds en de milieuwethouder anderzijds over afvalvermindering gedurende een jaar. Er waren meer dan 20 kramen die allerlei aspecten van duurzaamheid onder de aandacht brachten, enz, enz. Gijs had voor deze dag zijn mooiste blouse uit de kast getrokken en schuwde de praktische klussen bepaald niet. Ik herinner me nog dat Gijs tussen de middag de kraamhouders allemaal een lunchpakket aanbood, terwijl hij met stemverheffing riep: 'alstublieft, àllemaal biologisch'.

Duurzaamheidsvirus

Het duurzaamheidsvirus had Gijs te pakken gekregen. Gijs bleef betrokken bij het ontwikkelen en afwickelen van de weddenschappen en het ondersteunen van nieuwe projecten. Zo hebben Gijs en Tineke jarenlang met hart en ziel deel uitgemaakt van de kookgroep voor de duurzame diners en taste-the-wastediners van De Groene Vos. Bedoeld om mensen te stimuleren vleesloos, biologisch, lokaal en zonder verspilling een maaltijd te bereiden. Voedselverspilling in huishoudens, horeca, grootwinkelbedrijf en bij producenten, het was Gijs een gewel.

Toen Dirk Zeldenrust in november 2017 plotseling overleed, besloot een aantal vrienden en getrouwen aan zijn graf op Heidepol hem in ere te willen houden. Gijs was daar ook bij. Uiteindelijk heeft dit geleid tot oprichting van de Club van Dirk die jaarlijks een prijs van € 5000 uitlooft voor uitvoering van het meest duurzame Arnhemse project dat werd aangemeld. Gijs genoot van de prijsuitreikingen in het Arnhemse stadhuis. "Daar doen we het voor", zei hij dan. Ook bij de zesde prijsuitreiking vorig jaar november was Gijs nog van de partij.

Voor zijn vele verdiensten voor de Arnhemse samenleving ontving Gijs in november 2023 uit handen van wethouder Bob Roelofs een Arnheems meisje. (foto)

Grote zorgen

Gijs maakte zich grote zorgen over de wereldwijde achteruitgang van de natuur en de ontbossing. Ook had hij grote moeite met de wegwerpmaatschappij waarin koopgedrag van vervuilende producten tot norm is verheven en dat gepaard gaat met grote hoeveelheden verpakkingsplastic. De beruchte plastic soep is daarvan het beschamende gevolg. Maar bovenal het klimaat baarde Gijs grote zorgen. “Het is geen vijf voor twaalf, maar vijf over twaalf”, zei hij meermaals. En “Wij redden het wel, onze kinderen wellicht ook nog wel, maar onze klein- en achterkleinkinderen... die krijgen het zwaar te verduren”. Buitengewoon kritisch sprak Gijs over de verantwoordelijke politici die zich machteloos bezig houden met op z'n best symptoombestrijding. Van de hedendaagse populistische politici die het klimaatprobleem bagatelliseren, moest Gijs helemaal niets hebben.

Opperuimd en zonder kapesones

Nu zou je denken dat Gijs door deze ontwikkelingen een bijzonder somber man zou zijn. Niets was minder waar. Gijs was in het dagelijks leven een opperuimd en vrolijk mens die met een flinke dosis humor en relativeringsvermogen door het leven ging. Gijs was een bescheiden, verbindende en bijzonder vriendelijke man zonder kapesones.

Gijs laat een grote leegte achter, bij Tineke, zijn dochter en schoonzoon en zijn kleindochters. Maar ook bij al degenen – niet in de laatste plaats bij mij zelf – die de afgelopen jaren met hem mochten samenwerken en samenleven. Een partner in crime en goede vriend is heengegaan.

Jan Schreur

Arnhem, 9 oktober 2024